רבי אלעזר בן שמוע – לא לצאת מהארץ

דף עבודה מלא • תנאים חלק ב • כיתות ב׳–ד׳

שם: _____ כיתה: _____

תקציר מדויק

הדמות המרכזית היא רבי אלעזר בן שמוע. רגע השיא: נקודת השיא - החכמים אוחזים בחולצותיהם בתנועת קריעה, דמעות בעיניהם. אור אלוקי, חמים ועוטף יורד מהשמיים על נוף ארץ ישראל שמאחוריהם. המסר: בחירה בטוב, תורה ומידות טובות

דיוק במקור: דף העבודה מבוסס על גרעין הסיפור והמקורות המובאים בקובץ. תיאורי אווירה ודיאלוגים שבעיבוד אינם משמשים כאן כשאלות ידע.

1. שאלות על הסיפור הזה

א. בסיפור „לא לצאת מהארץ", מי פעל ומול איזה קושי?

ב. כיצד התחיל המצב: ◆ שֶׁלָּב 1: בֶּרוּר מַקְדִּים וְנִתּוּחַ (לַמּוֹרֶה/לַמְסַפֵּר)?

ג. מה הוביל אל הרגע: פְּתִיחָה: הַצַּמָּאוֹן הַגָּדוֹל לְתוֹרָה?

ד. כיצד הסתיים המהלך ב־הַמַּבָּט לְאָחוֹר וְהַבְּכִי שֶׁבָּקַע שְׂחָקִים?

ה. הביאו פרט מן הסיפור המוכיח את המסר „בחירה בטוב, תורה ומידות טובות".

2. מילים ורצף אירועים

מילים מתוך כותרת הסיפור והמסר

המילה	פירושה בתוך הסיפור	האירוע שבו היא מתאימה
לצאת		
מהארץ		
תנא		

סדרו את אירועי „לא לצאת מהארץ”

סימון	האירוע	מספר בסדר
□	🔹 שָׁלָב 1: בֵּרוּר מַקְדִּים וְנִתּוּחַ (לַמּוֹרֶה/לַמְסַפֵּר)	_____
□	🔹 שָׁלָב 2: הַסִּפּוּר הַמָּלֵא – "דְּמָעוֹת עַל גְּבוּל הַקֹּדֶשׁ"	_____
□	פְּתִיחָה: הַצָּמָאוֹן הַגָּדוֹל לְתוֹרָה	_____
□	הַמַּסָּע צָפוֹנָה וְרִיחַ הֶעָפָר	_____
□	הַמַּבָּט לְאָחוֹר וְהַבְּכִי שֶׁבָּקַע שְׁחָקִים	_____

נכון או לא נכון — תקנו את המשפטים השגויים

האתגר המרכזי היה: 🔹 שָׁלָב 1: בֵּרוּר מַקְדִּים וְנִתּוּחַ (לַמּוֹרֶה/לַמְסַפֵּר).	□ נכון □ לא נכון
נקודת השיא הייתה: נקודת השיא - החכמים אוחזים בחולצותיהם בתנועת קריעה, דמעות בעיניהם. אור אלוקי, חמים ועוטף יורד מהשמיים על נוף ארץ ישראל שמאחוריהם..	□ נכון □ לא נכון
רבי אלעזר בן שמוע התעלם מן האתגר, ולכן הסיפור הסתיים בלי כל שינוי.	□ נכון □ לא נכון

תיקון המשפט השגוי:

3. סיבה ותוצאה

מה קרה?	מדוע?	מה השתנה?
🔹 שָׁלָב 1: בֵּרוּר מַקְדִּים וְנִתּוּחַ (לַמּוֹרֶה/לַמְסַפֵּר)		
פְּתִיחָה: הַצְּמָאוֹן הַגָּדוֹל לְתוֹרָה		
הַמַּבָּט לְאָחוֹר וְהַבְּכִי שֶׁבָּקַע שְׁחָקִים		

מה היה עלול לקרות אילו הדמות לא הייתה פועלת?

איזו בחירה הייתה משמעותית במיוחד?

4. הבנה אישית

מה מגלה המעשה על הדמות?

הסבירו את המסר לילד צעיר יותר.

מה שייך לגרעין המקור ומה נראה כתוספת המחשה?

5. קומיקס – ארבעה רגעים

ציירו את עיקרי הסיפור וכתבו משפט מתחת לכל ציור.

1. ◆ שֶׁלָּב 1: בְּרוּר מַקְדִּים וְנִתּוּחַ (לַמּוֹרֶה/לַמְסַפֵּר)	**2.** ◆ שֶׁלָּב 2: הַסִּפּוּר הַמְּלֵא – "דְּמָעוֹת עַל גְּבוּל הַקֹּדֶשׁ"
3. פְּתִיחָה: הַצְּמָאוֹן הַגָּדוֹל לְתוֹרָה	**4.** הַמַּסָּע צָפוֹנָה וְרֵיחַ הֶעָפָר

כותרת חדשה

מדוע בחרתי בה?

6. כתיבה יצירתית בעקבות „לא לצאת מהארץ”

- ☐ יומן של רבי אלעזר בן שמוע ברגע „נקודת השיא - החכמים אוחזים בחולצותיהם בתנועת קריעה, דמעות בעיניהם. אור אלוקי, חמים ועוטף יורד מהשמיים על נוף ארץ ישראל שמאחוריהם.”.
- ☐ מכתב אל רבי אלעזר בן שמוע: כיצד המעשה לימד אותי „בחירה בטוב, תורה ומידות טובות”?
- ☐ ראיון: מדוע לא ויתרת כאשר „ ◆ שֶׁלָּב 1: בֶּרוּר מַקְדִּים וְנִתּוּחַ (לַמּוֹרֶה/לַמְסַפֵּר)”?
- ☐ ספרו את „פְּתִיחָה: הַצָּמָאוֹן הַגָּדוֹל לְתוֹרָה” מנקודת מבט של מי שראה את המעשה.

המחזה של שלושה רגעים מדויקים

הסצנה	פעולות הדמויות	משפט מרכזי
◆ שֶׁלָּב 1: בֶּרוּר מַקְדִּים וְנִתּוּחַ (לַמּוֹרֶה/לַמְסַפֵּר)		
פְּתִיחָה: הַצָּמָאוֹן הַגָּדוֹל לְתוֹרָה		
הַמַּבָּט לְאָחוֹר וְהַבְּכִי שֶׁבָּקַע שְׂחָקִים		

אפשר להוסיף רגשות ודיאלוגים, אך אין להציג אותם כאילו נאמרו במקור.

7. פתרון בעיות מתוך „לא לצאת מהארץ”

א. אילו עמדתם לצד רבי אלעזר בן שמוע בזמן „ 🔹 שָׁלָב 2: הַסְפּוּר הַמְּלֵא – "דְּמָעוֹת עַל גְּבוּל הַקֹּדֶשׁ"", איזו עצה הייתם נותנים ומדוע?

ב. חבר טוען שבמצב „ 🔹 שָׁלָב 1: בֵּרוּר מַקְדִּים וְנִתּוּחַ (לַמּוֹרֶה/לַמְּסַפֵּר)” עדיף לא לעשות דבר. השיבו לו בעזרת מה שקרה בסיפור.

ג. תארו מצב מחיי ילדים שבו אפשר ליישם דווקא את המסר „בחירה בטוב, תורה ומידות טובות”.

המשימה השבועית שלי בעקבות הסיפור

מעשה שמבטא את המסר	מתי?	בוצע
		☐

איזה רגע בסיפור עזר לי לבחור במעשה הזה?

8. ארבע רמות למידה — „לא לצאת מהארץ”

זכירה: מה קרה בין „ 🔹 שָׁלָב 1: בֵּרוּר מַקְדִּים וְנִתּוּחַ (לַמּוֹרֶה/לַמְסַפֵּר)” לבין „פְּתִיחָה: הַצַּמָּאוֹן הַגָּדוֹל לְתוֹרָה”?

הבנה: מדוע היה הרגע „נקודת השיא - החכמים אוחזים בחולצותיהם בתנועת קריעה, דמעות בעיניהם. אור אלוקי, חמים ועוטף יורד מהשמיים על נוף ארץ ישראל שמאחוריהם.” נקודת השיא?

יישום: כיצד ניישם את „בחירה בטוב, תורה ומידות טובות” בבית או בכיתה?

יצירה: כתבו סיסמה המזכירה את רבי אלעזר בן שמוע ואת המסר.

9. אהבת השם מתוך הסיפור

הסיפור מלמד: בחירה בטוב, תורה ומידות טובות. המעשה של רבי אלעזר בן שמוע מראה כיצד ערך תורני נעשה לבחירה ממשית ברגע של קושי.

איזה מעשה מסוים של רבי אלעזר בן שמוע יכול לעורר בי רצון להתקרב להשם?

איזו החלטה קטנה, הקשורה ל־„הַמַּבָּט לְאָחוֹר וְהַבְּכִי שֶׁבָּקַע שְׁחָקִים”, אקבל בלי נדר?

בעקבות „לא לצאת מהארץ” אני רוצה לעבוד על _____ באמצעות _____.

מחוון למורה – 100 נקודות

תחום	נקודות	הערה
ידיעת הסיפור והדיוק	25	
סיבה ותוצאה	25	
הסבר אישי	20	
יצירתיות ובהירות	15	
יישום ואהבת השם	15	